

	Instrukcja Ogólna P3-02-109 Zasady podejmowania decyzji przy przedstawianiu stwierdzenia zgodności z wymaganiami do Procedury P3-02 Postępowanie z próbką	Strona	1 z 5
		Data wydania	31.12.2020
		Nr wersji	01

Imię i nazwisko	Opracował Beata Szambora	Sprawdził Marta Kowalewska	Zatwierdził Agata Świdowska-Ostapiak
Data	29.12.2020r.	29.12.2020r.	31.12.2020r.
Podpis			

1. CEL INSTRUKCJI

Celem Instrukcji jest stwierdzenie zgodności wyników z wymaganiami lub specyfikacjami.

2. PRZEDMIOT I ZAKRES INSTRUKCJI

Przedmiotem Instrukcji jest szczegółowy opis zasad podejmowania decyzji do stwierdzenia zgodności wyników.

3. ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Odpowiedzialnymi za przestrzeganie Instrukcji są osoby zatrudnione na danym stanowisku pracy i, zgodnie z zakresem obowiązków, dokonujące stwierdzenia zgodności wyników z wymaganiami lub specyfikacjami. Nadzór nad przestrzeganiem instrukcji sprawuje Kierownik Laboratorium.

4. TRYB POSTĘPOWANIA

4.1 Podstawą do stwierdzania zgodności jest wymaganie normy akredytacyjnej PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 [1]. Powyższa norma narzuca laboratoriom badawczym, aby, gdy Klient tego wymaga, zamieszczały w sprawozdaniach z badań stwierdzenie zgodności wyników z wymaganiami lub specyfikacjami.

Specyfikacja lub wymaganie oraz zasada podejmowania decyzji (wynik zgodny/niezgodny lub spełnia/nie spełnia) powinny być jasno określone.

Jeżeli nie jest to zawarte w specyfikacji lub wymaganiu, wybrana zasada podejmowania decyzji powinna być zakomunikowana Klientowi i z nim uzgodniona. (punkt 7.1.3 ww. normy).

4.2 Zasada podejmowania decyzji to zasada opisująca, w jaki sposób niepewność pomiaru jest uwzględniana przy określaniu zgodności z wyspecyfikowanym wymaganiem (punkt 3.7 ww. normy)

Laboratorium przedstawiające stwierdzenie zgodności ze specyfikacją lub wymaganiami musi udokumentować i zastosować przyjętą zasadę podejmowania decyzji, biorąc pod uwagę poziom ryzyka, takiego jak błędna akceptacja i błędne odrzucenie oraz założenia statystyczne. (punkt 7.8.6.1 ww. normy)

	Instrukcja Ogólna P3-02-I09 Zasady podejmowania decyzji przy przedstawianiu stwierdzenia zgodności z wymaganiami do Procedury P3-02 Postępowanie z próbką	Strona	2 z 5
		Data wydania	31.12.2020
		Nr wersji	01

Stwierdzenie zgodności wyników ze specyfikacją lub wymaganiami przedstawiane jest w sprawozdaniu z badań wyłącznie na życzenie Klienta, zawarte w Zleceniu wykonania badania. (formularz F-96)

Laboratorium stosuje ZASADY PODEJMOWANIA DECYZJI PRZY STWIERDZANIU ZGODNOŚCI/NIEZGODNOŚCI zamieszczone w przewodniku ILAC-G8:09/2019.

<i>Najważniejsze pojęcia:</i>
<p>granica tolerancji (TL) – dopuszczalna górna lub dolna granica wartości pomiarowych – wynika z wymagań norm lub specyfikacji (np. „Najwyższe dopuszczalne stężenia”, „Wartość parametryczna”) – (tolerance limit) np.</p>
<p>granica akceptacji (AL)– dopuszczalna górna lub dolna granica akceptacji wyniku pomiaru - (acceptance limit),</p>
<p>pasmo ochronne (w) – przedział między granicą tolerancji TL i granicą akceptacji AL gdzie $w = TL - AL$.</p>

Każdy wynik pomiaru jest obarczony niepewnością. Brak uwzględnienia informacji o wartości niepewności pomiaru może spowodować podjęcie błędnej decyzji (błędna akceptacja lub błędne odrzucenie). Prawdopodobieństwo, że zaakceptowany wynik jest niezgodny lub odrzucony wynik jest zgodny nazywamy **ryzykiem**.

Wybierając określoną (proponowaną przez Laboratorium) zasadę podejmowania decyzji Klient akceptuje związane z nią ryzyko błędnej akceptacji lub błędnego odrzucenia.

4.2.1 Zasada nr 1 Zasada prostej akceptacji

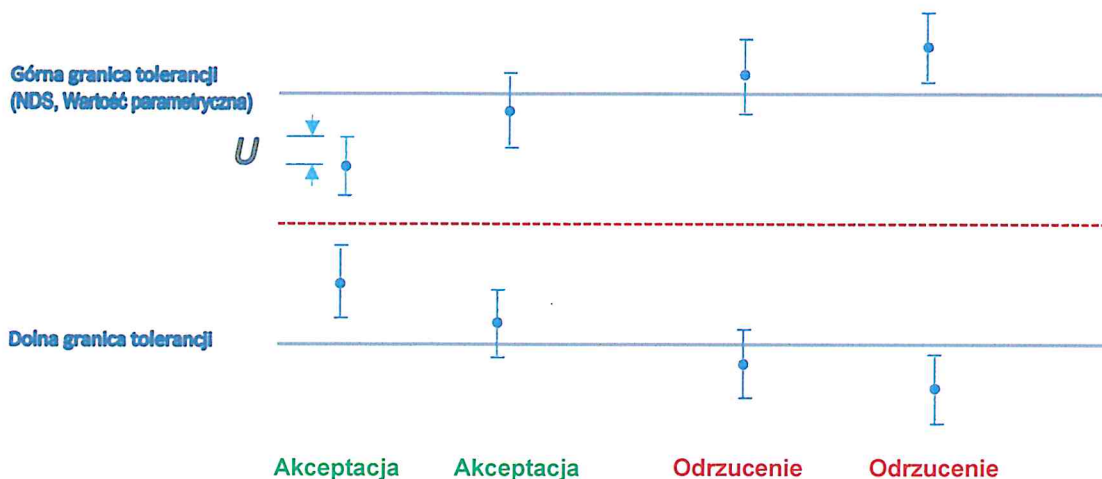
Jest to zasada, w której nie uwzględnia się pasma ochronnego; $TL = AL$, z czego wynika, że $w = 0$.

Stwierdzenia zgodności są binarne. Zakłada się, że oszacowanie wielkości mierzonej ma normalny rozkład prawdopodobieństwa, a do obliczenia ryzyka wykorzystywane jest **ryzyko specyficzne** (tylko dla danego wyniku). W takim przypadku ryzyko, że zaakceptowane wyniki leżą poza granicami tolerancji wynosi do 50%, i ryzyko błędnego odrzucenia wyników pomiarów leżących poza granicą tolerancji również wynosi do 50% .

Ponieważ ryzyko zarówno błędnej akceptacji, jak i błędnego odrzucenia może wynosić 50%, zasada ta jest czasami nazywana „wspólnym ryzykiem”.

	Instrukcja Ogólna P3-02-I09 Zasady podejmowania decyzji przy przedstawianiu stwierdzenia zgodności z wymaganiami do Procedury P3-02 Postępowanie z próbką	Strona	3 z 5
		Data wydania	31.12.2020
		Nr wersji	01

Rys. 1 Graficzne przedstawienie zasady prostej akceptacji

U – niepewność rozszerzona wyników pomiaru przy poziomie ufności ok. 95% i współczynniku rozszerzenia $k = 2$ (niepewność pomiaru podawana w sprawozdaniu z badań)

Stwierdzenia zgodności są przedstawiane jako:

- Wynik **Zgodny** (akceptacja) - zmierzona wartość jest poniżej granicy akceptacji, przy czym ryzyko błędnej akceptacji wynosi 50%;
- Wynik **Niezgodny** (odrzućenie) - zmierzona wartość przekracza granicę akceptacji, przy czym ryzyko błędnego odrzucenia wynosi 50%.

4.2.2 Zasada nr 2 Zasada akceptacji niebinarnej z pasmem ochronnym (z warunkową akceptacją/odrzućeniem)

Jest to zasada uwzględniająca pasmo ochronne „w”.

Klient zgadza się, że decyzje opierają się na ograniczonych granicach akceptacji.

$$w = U,$$

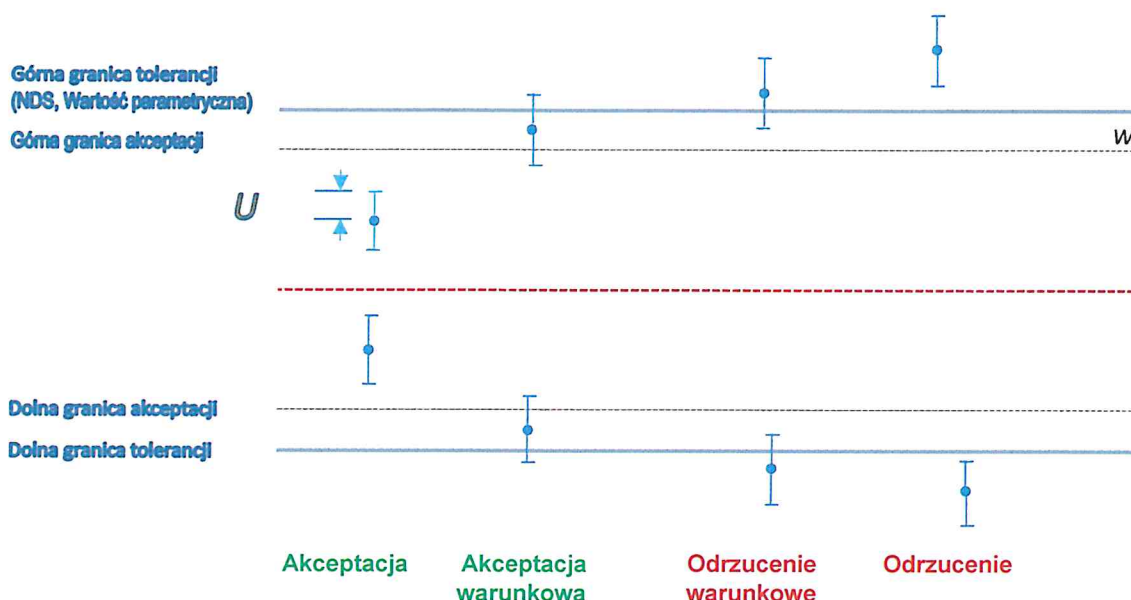
$$AL = TL - w,$$

gdzie U jest niepewnością rozszerzoną obliczoną na podstawie GUM.

Stwierdzenie zgodności nie ma charakteru binarnego. Zakłada się, że oszacowanie wielkości mierzonej ma normalny rozkład prawdopodobieństwa, a do obliczenia ryzyka wykorzystywane jest **ryzyko specyficzne** (tylko dla danego wyniku). W takim przypadku ryzyko akceptacji wyników znajdujących się poza granicą tolerancji wynosi $< 2,5\%$. W przypadku wyników odrzućonych ryzyko, że mieszczą się w granicach tolerancji wynosi $< 2,5\%$. Kiedy zmierzony wynik jest bliski tolerancji, ryzyko błędnej akceptacji i błędnego odrzucenia wzrasta do 50%.

	Instrukcja Ogólna P3-02-I09 Zasady podejmowania decyzji przy przedstawianiu stwierdzenia zgodności z wymaganiami do Procedury P3-02 Postępowanie z próbką	Strona	4 z 5
		Data wydania	31.12.2020
		Nr wersji	01

Rys.2 Graficzne przedstawienie zasady niebinarnej akceptacji z pasmem ochronnym „w”

U – niepewność rozszerzona wyników pomiaru przy poziomie ufności ok. 95% i współczynniku rozszerzenia $k = 2$ (niepewność pomiaru podawana w sprawozdaniu z badań)

Stwierdzenia zgodności są przedstawiane jako:

- Wynik **Zgodny** (akceptacja) – uzyskany wynik zmieścił się w granicy akceptacji przy uwzględnieniu pasma ochronnego stanowiącego wartość niepewności rozszerzonej (przy $k = 2$). Specyficzne ryzyko błędnej akceptacji wynosi do 2,5%.
- Wynik **Warunkowo zgodny** (warunkowa akceptacja) – uzyskany wynik zmieścił się w granicy tolerancji - w paśmie ochronnym stanowiącym wartość niepewności rozszerzonej (przy $k = 2$). Jednakże rozszerzona niepewność wyniku pomiaru przekroczyła granicę tolerancji. Dla wyniku pomiaru bliskiego granicy tolerancji, specyficzne ryzyko błędnej akceptacji wzrasta do 50%.
- Wynik **Warunkowo niezgodny** (warunkowe odrzucenie) – wynik pomiaru znalazł się poza granicą tolerancji. Jednakże rozszerzona niepewność wyniku pomiaru znalazła się w granicach tolerancji - w paśmie ochronnym stanowiącym wartość niepewności rozszerzonej (przy $k = 2$). Dla wyniku pomiaru bliskiego granicy tolerancji, specyficzne ryzyko błędnego odrzucenia wzrasta do 50%.
- Wynik **Niezgodny** (odrzucenie) – wynik pomiaru, wraz z rozszerzoną niepewnością wyniku pomiaru (przy $k=2$) przekroczył granicę tolerancji. Specyficzne ryzyko błędnego odrzucenia wynosi do 2,5%.

	Instrukcja Ogólna P3-02-I09 Zasady podejmowania decyzji przy przedstawianiu stwierdzenia zgodności z wymaganiami do Procedury P3-02 Postępowanie z próbką	Strona	5 z 5
		Data wydania	31.12.2020
		Nr wersji	01

Na sprawozdaniu z badań, wraz ze stwierdzeniem zgodności, Laboratorium zamieszcza informacje:

- do których wyników odnosi się stwierdzenie zgodności,
- które specyfikacje, normy lub ich części są spełnione, a które nie,
- zastosowaną zasadę podejmowania decyzji wraz z ryzykiem błędnej akceptacji/błędного odrzucenia (o ile nie jest ona właściwie określona we wskazanej specyfikacji/normie lub podana przez Klienta– w tym przypadku Laboratorium nie szacuje ryzyka)

5. DOKUMENTY ZWIĄZANE

1. PN-EN ISO/IEC 17025: 2018-02, *Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących.*
2. ILAC-G8:09/2019, *Wytyczne dotyczące zasad podejmowania decyzji i stwierdzeń zgodności.*

6. ZAŁĄCZNIKI

Brak

7. TABELA ZMIAN I POPRAWEK

Lp.	Treść zmiany / poprawki	Zmianę wprowadził	Podpis / data
1	Wprowadzenie instrukcji	Pełnomocnik ds. SZJ	31.12.2020

Historia akceptacji

PR.ZD-000253/20

Instrukcja P3-02-109 Zasady podejmowania decyzji przy przedstawianiu stwierdzenia zgodności z

Lp	Stan akc.	Do kogo	Data oper.	Operację wykonał	Rodzaj akc.	Od kogo	Data wys.
1	Zaakceptowane	Kowalewska Marta (Laboratorium Zakładowe)	2020-12-30 13:36	Kowalewska Marta	Merytoryczna	Szambora Beata (Dział Rozwoju i Inwestycji)	2020-12-30 11:32
2	Zaakceptowane	Świdarska-Ostapiak Agata (Prezes Zarządu)	2020-12-30 15:08	Świdarska-Ostapiak Agata	Formalna	Szambora Beata (Dział Rozwoju i Inwestycji)	2020-12-30 13:36

System FINN - Koniec wydruku.

Sporządził: Beata Szambora

2020-12-31 06:37

Podpis:

